

ЩОДО ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВ

*Єршова Н. Ю., канд.екон.наук, Кондратьєв Б. О., Ганжела К. І., магістр,
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»*

Забезпечення отримання прибутку належить до числа найбільш важливих завдань керівництва та менеджменту підприємств, оскільки у підприємства з'являється додаткове джерело розвитку виробництва, що в кінцевому підсумку призводить до підвищення ефективності його діяльності. Для практичного розв'язання завдань підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання важливого значення набувають обліково-аналітичні дані про прибуток

Вагомий внесок у розробку теоретичних та методичних засад обліково-аналітичного забезпечення процесу управління прибутком підприємств зробили такі вчені вчених, таких як: Ф. Ф. Бутинець, М. А. Вахрушина, С. Ф. Голов, Л. В. Бесараба, Л. В. Нападовська, Н. Ю. Єршова, А. О. Касич, О. М. Коробко, В. А. Юденко та ін. Але важливі питання обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком для підприємств залишаються актуальними.

Для управління прибутком підприємства необхідна релевантна інформація про процеси його формування та розподілу. Така інформація формується за допомогою системи обліково-аналітичного забезпечення, що надає управлінському персоналу інформацію у вигляді форм фінансової, податкової, управлінської та статистичної звітності, аналітичних даних, необхідних для здійснення оперативного аналізу процесу формування та використання прибутку підприємства, виходячи із підпорядкованості загальним цілям системи управління.

Обліково-аналітичне забезпечення управління прибутком – це процес підготовки обліково-аналітичної інформації, забезпечення її кількості та якості для керівництва та менеджменту при управлінні прибутком. Таким чином, поняття обліково-аналітичного забезпечення постає у двох значеннях:

- діяльність, пов'язана зі збором, реєстрацією, узагальненням, збереженням, передачею та аналітичним опрацюванням інформації;
- забезпечення системи управління відповідною кількістю необхідної якісної інформації.

Одним із напрямів удосконалення системи обліково-аналітичного забезпечення прибутку є формування чіткої системи об'єктів різного рівня управління. Так, А. О. Касич, Р. М. Циган, О. І. Карбан виділяють наступні об'єкти управління прибутком [1, с. 195]: в частині управління формуванням

прибутку (фінансовий результат в розрізі, операційної, фінансової, інвестиційної діяльності та доходи); в частині управління розподілом прибутку (чистий прибуток (збиток); в частині управління використанням прибутку (прибуток, спрямований на капіталізацію та прибуток, спрямований на споживання). Погоджуємося з виділеними авторами об'єктами управління, проте вважаємо, що в частині формування прибутку, обов'язково необхідно до об'єктів додати витрати, скільки вони здійснюють значний вплив на формування фінансових результатів підприємства, а також дані об'єкти розглядати не лише для потреб фінансового обліку, але й виділити подібні об'єкти, враховуючи особливості оподаткування.

Вважаємо, що до основних елементів системи обліково-аналітичного забезпечення належать:

- в системі фінансового обліку (облікове відображення формування прибутку та збитку, розподілу прибутку, формування бухгалтерської звітності);
- в системі податкового обліку (особливості обліку доходів та витрати підприємства з метою розрахунку та сплати податку на прибуток, порядку врахування збитків звітних періодів, формування податкової звітності);
- в системі економічного аналізу (методика аналізу формування та використання прибутку, дивідендної політики підприємства, в тому числі з метою оподаткування [2].

Формування обліково-аналітичного забезпечення системи управління прибутком підприємств доцільно розглядати в розрізі таких етапів:

1. Визначення потреб внутрішніх користувачів в обліково-аналітичній інформації про прибуток з метою формування якісної системи управління прибутком.
2. Визначення структури обліково-аналітичної інформації для управління прибутком підприємства.
3. Визначення організаційно-технічних та методичних аспектів функціонування системи обліково-аналітичної системи, що дозволить сформувати адекватне поставленим цілям обліково-аналітичне забезпечення управління прибутком підприємства.
4. Регламентація системи внутрішньої та зовнішньої звітності підприємства.

Облікове забезпечення процесу управління прибутком потребує чіткої та адекватної до запитів користувачів системи рахунків з відповідними розрізами аналітики. Діючий План рахунків бухгалтерського обліку в Україні, в частині обліку фінансових результатів, побудований такими чином, що на рахунках бухгалтерського обліку не можливо оперативно побачити повну інформацію про формування, розподіл та використання прибутку підприємства, а також врахування збитків в наступних звітних періодах.

Список використаних джерел:

1. Касич А. О., Циган Р. М., Карбан О. І. Науково-методичні основи обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком підприємства / А. О. Касич, Р. М. Циган, О. І. Карбан // Проблеми економіки. – 2013. – № 1. – С. 191-196.

2. Єршова Н. Ю. Концептуальні підходи до розвитку обліково-аналітичного забезпечення підприємств : стратегічний аспект / Н. Ю. Єршова // II Міжн. наук-практ. конф. «Облік, аналіз і аудит: виклики інституціональної економіки» (10 жовтня 2015 року, м. Луцьк). – 2015. – Вип.2 – Ч.1. – С. 100-101.